

EK

EKİNOKS

AYLIK KÜLTÜR, SANAT, EDEBİYAT ve AKTUALİTE

Yıl:1 Sayı:3 TEMMUZ 2004 Fiyatı:3.500.000 TL.(KDV Dahil)

- Ne matrik şey şu DALİ olmak
- Kendinizi yakalama yolları
- Bir sevda terapisi
- Bukalemun: BRAD PITT

YAŞAM DERSLERİ

- Kuklaların efendisi
- Doğum
- Korsan denizde olur
- Yanlışta DUR! deyin..
- Prezervatif Hikayeleri

Ateşin Dansı Anadolu Ateşi

İnternet yazarları Ekinoks'ta buluşuyor

Sanal dünyanın ortak platformuna davetlisiniz..

ISSN 13047647

9 771304 764004

Baba mesleği olan fotoğrafçılığı konservatuara tercih edip, fotoğraf konusunda kendini yetiştirmiş bir sanatçı Adnan Polat. Türkiye'de kendi alanında bir ilk olan 'renkli nü' çalışmalarının yer aldığı, "Arinna'nın Güneş Tanrıçası" isimli bir fotoğraf albümü çıkardı. Albümden dolayı birtakım çevrelerce tehditlere maruz kaldı, fakat bunlara geçit vermedi. Sanatsal çalışmalarını büyük istahla devam ettirdi.

Birçok güzel çalışmaya imzasını atan Adnan Polat'la ofisinde buluşuyoruz. Beraber ofisin bir üst katındaki, saatlerce havasını tenefüs edeceğimiz, insanın içini ısıtan renklerle bezeli toplantı salonuna çıkıyoruz. Kapı kapanıyor ve başlıyoruz sohbet diyemiyorum, çünkü bir şeyin eksikliğini hissediyorum! Elimde bir aksesuar gibi tuttuğum, kimi zaman yalnızlığımı paylaştığım, zararını bile bile içtiğim sigaram. Şair Ahmet Arif misali tütünsüz kalmıştım. Adnan Bey eksikliğin farkındaymış gibi imdadıma yetişip sigara ikram ediyor. Vuslata erip, başlıyoruz konuşmaya.

Fotoğraf sanatçısı kimdir? Kimler kendisini fotoğraf sanatçısı olarak adlandırabilir? Fotoğraf sanatçısı olmaz, sanatçı vardır. Sanatçılar kendilerini anlatmak için bir dil seçerler ve seçtikleri dilin şifrelerini kullanırlar. Bu dil; notadır, harftir, boyadır, ışıktır. Bir sanatçı; ışıkla fotoğrafik yöntem, araç ve gereçlerle iş üretiyorsa, ürettiği yapıtı süreç içinde toplum tarafından sanat yapıtı olarak değerlendiriliyorsa, o işi üreten kendini fotoğraf sanatçısı olarak adlandırabilir. Ancak kartvizit bastırmamak koşuluyla.

Nasıl yani? Sanatçı diye adlandıramayacağımız birtakım kişiler, kendilerine kartvizit bastırıp, çevreye kendilerini sanatçı diye sunuyorlar. Kartvizit bastırıp kendini sanatçı olarak göstermeye çalışan, benim de tanıdığım çok sayıda insan var. Bunlara aldanmamak lazım. Sanatçı, göstermelik küçük bir kart parçasıyla olunmaz, sunacağınız

veya sunduğunuz eserlerle olunur. Bu eserler, sanat özelliklerini kendinde bulundurmalı tabii.

Bir fotoğrafçı için önemli olan nedir?

Fotoğrafı anlayarak, fotoğrafik referansları kavrayarak, amaca uygun fotoğraf yapmak ve kural-lara bağlı kalmamak. Fotoğraf teknolojik bir olgu olduğundan, sürekli teknolojik gelişmeleri yakından izleyerek arayışlar içinde olmaktır diye düşünüyorum.

Sanatta, özellikle fotoğrafta yaratıcılığı harekete geçiren belli etmenler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

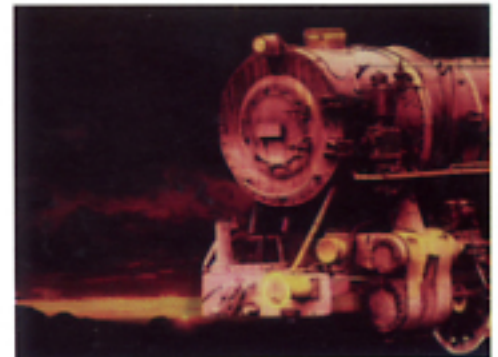
Bilgi, bilinç ve birikim sanatçılığın olmazsa olmaz koşuludur. Sanatçı donanımlı olursa, yaptığı, kullandığı dili ile ilgili kendini geliştirirse; yaşamın, dünyanın farkında olursa, bir şeyler söyler. Söylerken de söylemiş olmak için değil, bir konuyu açmak, gündeme taşımak, toplumsal bir sorun için çözüm yöntemleri geliştirmek, yorumlamak, toplumsallaşmaya katkı sağlamak, bulunduğu ortamı aydınlatmak için söyler.

Fotoğrafı biz bakmak ve bak-tığını görüntüyle anlatmak olarak biliyoruz. Bu bağlamda bakmakla görmek arasındaki ayrım nedir? Her bakan görür mü?

Şüphesiz görmek için bakmak gerekir. Bakmak bir eylem, görmek ise disiplindir, kültürdür. Eğitilmemiş göz bakmayı sürdürür ancak göremez. Görme tam olarak gerçekleşmezse algılama da yarım kalır. Algılanamayan şeyler, rüz-garın önünde savrulan yaprak gibi yaşar.

Başarılı fotoğraf, iyi fotoğraf, kötü fotoğraf ayrımı neye göre yapılır?

Başarılı fotoğraf amacına uygun çekilmiş, yapılmış fotoğraftır. Fotoğrafın kendi referansları vardır. Teknik olarak fotoğraf doygunluğuna ulaşmış her fotoğraf başarılıdır. Ancak iş sanata gelince tartışma başlar. Bütün görsel sanatlar gibi fotoğraf da görece-lidir. Yani iyi ve kötü değer-

lendirmeleri kişiseldir.

Fotoğrafları biz objektif görüntüler olarak biliriz. Fakat makinenin arkasındaki kişinin düşüncelerini de bir bakıma bizlere iletir. Bu bakımdan fotoğraflara ideolojiktir diyebilir miyiz?

Fotoğrafın kendisi ideolojiktir. Son zamanlarda üretilen, fotoğrafçının isteğiyle, yalan söyleyen fotoğrafları saymazsak, fotoğraf gerçeklikten yola çıkar ve teknolojik yapısı gereği objektiftir. Objektiflik ve gerçekliği saptama, taşımak ve aktarmak özünde ideolojik bir tavrıdır. Sanatçılar hep toplumun önünde öncü görevler üstlenirler. Çağdaş yapılarıyla, insanlığın çağdaşlaşması için çaba gösterirler. Bu çabayı gösterenleri de biz aydın ve ilerici olarak tanımlayabiliriz.

Peki, fotoğrafçının dünya görüşü eserlerine yansır mı?

Elbette yansır. Fotoğraflar, sanatçının söylemi, düşünceleri ve dünya görüşüdür zaten.

Birçok sanatta öncelikle bir kurgu yapılır. Sanatsal fotoğraflarda da kurgudan bahsetmemiz mümkün müdür?

Evet, kurguya elverişli. Başka disiplinlerle, dillerle işbirliğine en yatkın sanat fotoğrafıdır. Fotoğraf gerek çekilirken, gerekse yapılırken kurgulana-bilen; yani düşünceler ve amaç doğrultusunda düzenlemeler yapılabilen bir uğraştır. Fotoğrafçılar sayısız çekim tekniklerini kullanarak denemeler yaparlar. Düzenleme ve müda-

haleli çalışmalar kurgusal fotoğraflar olarak adlandırılır. Kısaca fotoğraf dili, kurgulamaya en elverişli dildir.

Fotoğraf görüntüsü gerçeği unutturur mu?

Fotoğraf görüntüsü en güçlü, en anlaşılır, en yaygın kullanılan dildir. Fotoğrafçının niyetine göre farklılıklar gösterir. Fotoğrafçı yalan söylerse, fotoğraf da yalan söyler. Fotoğrafçı gerçeği saptırmak isterse, fotoğraf da gerçeği saptırır. Fotoğrafçı, bir konuyu gündemden çıkarmak, unutturmak isterse, yapılarıyla başka bir gündem oluşturabilir, dolayısıyla istediği konu gündemden düşer.

Biraz da teknolojiden, özellikle dijital teknolojiden konuşalım istiyorum. Çünkü, sizin diğer konularda olduğu kadar bu konuda da bilgi sahibi olduğunuzu biliyorum. Buna göre, çekilen fotoğrafın dijital dünyadaki konumu nedir?

Fotoğrafı salt çekme eylemi olarak görürsek, konvansiyonelle dijital arasında pek bir fark yok. Yapma eylemi olarak görürsek, sınırsız dijital olanaklar durumu değiştirir. Teknolojinin gelişmesiyle fotoğrafın rayından çıktığına tanık oluruz.

Dijital fotoğraf makinelerinin fotoğrafçılığa ne gibi katkıları olmuştur?

Fotoğraf bir meslek uygulamasıdır. Günümüzde her mesleğin başvurduğu bir iletişim aracı olarak fotoğraf, teknolojik gelişmelerin, en çok uygulandığı alandır. Belgesel yaklaşımla,

fotoğraf çekenlere, fotojurnalistlere, dijital kameralar ve teknolojisi çok büyük olanaklar sağlıyor. Çekilen görüntüler anında kullanılacakları yere iletiliyor. Dijitalin olanaklarıyla yeni sunumlar, yeni yapıtlar üretmeye başladık ve yeni kulvarlar açıldı.

Dijital fotoğraf makinelerinin yaratıcılığa etkileri ne yönde olmuştur?

Dijital teknolojinin olanakları; değiştirme, dönüştürme ve ekleme açısından sağladığı hız ve kolaylıklar yaratıcılığın da hızlanmasını, gelişmesini sağladı. Sanatçılar istek ve enerjileri tükenmeden seri işler üretilebiliyorlar. BİM ortamında özel efektleri kullanarak, programlarındaki efektlerden esinlenerek ilginç çalışmalar yapabiliyorlar.

Günümüzde dijital fotoğrafçılık alanındaki gelişmeler geleneksel fotoğrafçılığın yerini alma noktasına gelmiş midir?

Tam oturma sağlanmasa dahi yavaş yavaş dijitale yöneliş var. Bazı fotoğrafçılar, sanatçılar kendilerini anlatmak için her iki yöntemi ayrı ayrı veya bir arada kullanmaktadır. Çağımız hız çağıdır. Biz de hızla uymak durumundayız.

Türkiye dijital fotoğrafçılığın neresindedir?

Dijital fotoğrafçılıktaki gelişmeler, anında ülkemize de geliyor. Bütün gelişmeleri dünya ile aynı anda paylaşıyor, teknolojik araç ve gereçleri hemen kullanmaya başlıyoruz.

KİMLİK

1960 yılında doğan sanatçı, Ankara Devlet Konservatuvarı bale bölümünde sürdürdüğü eğitimini yarıda bırakarak, baba mesleği olan ve küçük yaşlardan beri ilgisini çeken fotoğrafçılık alanında çalışmaya başladı. Aynı yıllar AFSAD'a (Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği) üye oldu ve fotoğraf sanatı ile ilgilenmeye başladı. Nü, doğa, turizm konulu kreatif çalışmalarını, karma sergilere, sunuşlara katıldı. "Anadolu", "Kapadokya", "Safranbolu", "Yedi Göller" isimli saydam gösterileri gerçekleştirdi. "Kreatif Kapadokya" isimli çalışmalarını İstanbul İnter

Kamera fuarı, Sanfo standında, "Anımsatmalar" (retrospektif) "Panoramik Öyküler" isimli çalışmalarını, Ankara Çağdaş Sanatlar Merkezi ve İstanbul 9. Fotoğraf ve Dijital Görüntüleme Fuarında sergiledi. Ankara'nın ilk fotoğraf galerisi, "Lotus Fotoğraf Etkinlikleri Merkezi" kuruluşunda aktif olarak yer aldı. Fotoğraf sanatı alanında jüri üyelikleri, eğitimlik, danışma kurulu üyelikleri yaptı. Nü çalışmalarının yer aldığı, "Arinna'nın Güneş Tanrıçası" isimli bir fotoğraf albümü yayınlandı. Fotoğraftaki teknik gelişmeleri yakın-

dan izleyen sanatçı, dijital ortamda fotoğrafik gösteriler "Düşsel Öyküler", "Başka Kapadokya", "Sahnelerimizden", "Anımsatmalar"ı hazırladı. Doğa sevgisi ve çevreye olan duyarlılığını yansıtan dijital çalışmalar yaptı. Ulusal, uluslararası yarışmalarda ödülleri, sergilemeleri olan Adnan Polat, Aturjet Uluslararası Turizm Yazarları ve Gazeteciler Birliği (Fijet) üyesidir. Halen fotoğraf çalışmalarını kendi atölyesinde sürdürmekte olan sanatçı, "Panoramik Öyküler" isimli projesi için panoramik çekimler yapmaktadır.